GBS Spring in ’t Veldeke

Visie leerlingenbegeleiding

Deze zorgvisie bevat een aantal basispijlers. Deze pijlers geven richting aan onze zorgwerking. Deze visie geeft aan hoe we zorg binnen onze school zien en waar we naartoe willen. Door de noden en mogelijkheden van onze leerlingen op te volgen, willen we graag tegemoet komen aan hun onderwijsbehoeften. Hierbij aansluitend willen wij de ondersteuningsbehoeften van leraren en ouders niet over het hoofd zien. We maken immers samen school. Leerlingbegeleiding op school kan pas kwaliteitsvol en ondersteunend zijn als we er samen werk van maken. Een school is geen eiland op zich. Naast de interne samenwerking vinden we het ook belangrijk dat ook onze externe partners nauw betrokken worden om onze leerlingen, leraren en ouders optimaal te ondersteunen.

Met onze leerlingenbegeleiding willen wij als team aan alle kinderen gelijke kansen bieden met kwaliteitsvol onderwijs. Binnen ons pedagogisch project streven we een ontwikkeling na van de totale persoonlijkheid van alle kinderen, zowel de cognitieve, de psychomotorische als de dynamisch affectieve aspecten krijgen aandacht.

Binnen de draagkracht van onze school willen wij erover waken dat onze kinderen met specifieke onderwijsbehoeften bijzondere aandacht krijgen, zonder de leerkansen van de andere leerlingen uit het oog te verliezen.

Om onze visie en afspraken levendig te houden is er nood aan regelmatig overleg met het zorgteam, leerkrachtenteam, externe partners en ouders.

Binnen de school en klas zorgen we voor een veilig pedagogisch klimaat met aandacht voor een positief zelfbeeld, welbevinden en betrokkenheid van alle leerlingen.

Een adequate en regelmatige opvolging van onze leerlingen is onontbeerlijk om onze leerlingbegeleiding verder vorm te geven.

Onze leerlingbegeleiding gebeurt daarom ook doelgericht en planmatig. Op die manier worden alle partijen betrokken en krijgt iedereen zijn/haar opdracht binnen het opvolgen en ondersteunen van onze kinderen.

**Binnen ons zorgbeleid hanteren we de principes van handelingsgericht werken (HGW)*

De principes van handelingsgericht werken (HGW)

1.Handelingsgericht werken is doelgericht

We werken steeds doelgericht: waar willen we naartoe en wat hebben we daarvoor nodig? Doelen zijn de eerste stap bij het formuleren van onderwijsbehoeften zowel voor de ganse klas, als voor de subgroepjes, als voor de individuele aanpak van leerlingen.

2.De onderwijs -en ondersteuningsbehoeften

Leerbegeleiding richt zich op wat de leerling nodig heeft om de vooropgestelde doelen te bereiken, zodat de onderwijs- en opvoedingsaanpak beter kan afgestemd worden op zijn specifieke noden. Voorwaarde is dat de school over voldoende informatie van de leerlingen beschikt. Het systematisch verzamelen en analyseren van die gegevens is een belangrijke voorwaarde voor adequate ondersteuning.

Ook de leraar heeft mogelijk ondersteuningsbehoeften om de leerlingbegeleiding vorm te geven. Hierbij kunnen het zorgteam en onze externe partners een belangrijke rol spelen.

Tevens stellen we de vraag op welke manier we ouders hierin betrekken. Overleg met alle partijen is hierbij een belangrijk gegeven.

3.De leraar doet ertoe

De leraar is de spilfiguur binnen de leerlingenbegeleiding. Het zorgteam en externe partners ondersteunen de leraar.

Het schoolbeleid kan de deskundigheid van de leraren vergroten via het voeren van een personeelsbeleid dat aandacht heeft voor doelgerichte aanwerving van deskundig personeel én professionalisering van het aanwezige personeel.

Naast het volgen van nascholingen toont onderzoek aan dat vormen van interne professionalisering zoals interne feedback, overleg, netwerking en andere vormen van reflectief overleg een absolute meerwaarde zijn. Het niveau van de scholengemeenschap vormt hierbij ook een platform voor gespreks- en supervisiegroepen zodat scholen van elkaars deskundigheid kunnen leren en hun eigen leren verdiepen.

4. In constructieve samenwerking

Leraren, ouders, leerlingen, CLB, leersteuncentrum, PBD en externen participeren actief en als partners, elk vanuit hun eigen deskundigheid. Ouders zijn ervaringsdeskundigen, leraren zijn onderwijsprofessionals en leerlingen zijn mederegisseur in hun eigen leerproces.

5. De werkwijze is systematisch, in stappen en transparant

Het is voor iedereen duidelijk hoe we binnen HGW werken en waarom we zo werken. We maken heldere afspraken over de rol die iedereen opneemt

6. Afstemming en wisselwerking

Er is een voortdurende wisselwerking tussen de leerling en zijn omgeving. Die wederzijdse beïnvloeding vraagt om afstemming (Welk effect heeft mijn aanpak op de leerling en hoe kan ik mijn aanpak beter afstemmen op wat deze leerling nodig heeft?) We stellen ons de vraag: wat heeft deze leerling nodig in deze onderwijssituatie, met deze leraar, deze klasgenoten, deze ouders, deze school?

7. Positieve aspecten van het kind

Aandacht voor het positieve biedt tegengewicht aan het vormen van een al te negatief, problematisch beeld. We spreken kinderen, ouders, leraren, school aan op hun sterke kanten

Leerlingbegeleiding gebeurt op verschillende niveaus:

Het uitvoeren van de zorginitiatieven gebeurt op 3 niveaus, waarbij een geïntegreerde aanpak centraal staat. Hiermee bedoelen we dat er een voortdurende wisselwerking is tussen de 3 niveaus onderling.

→zorginitiatieven op niveau van de school (en de scholengemeenschap)

Wie het zorgbeleid coördineert, is zichtbaar aanwezig op de school en maakt deel uit van het schoolteam. Zij is het aanspreekpunt voor elke zorgvraag van zowel leerlingen, leerkrachten, ouders, externe hulpverleners,…Coördinatie veronderstelt dat men weet wat de vooropgestelde doelen zijn en op wie men hier een beroep kan doen, zowel intern als extern. Gezamenlijke doelgerichtheid op schoolniveau is onontbeerlijk voor een kwalitatieve zorgwerking.

De zorgcoördinator **organiseert systematische overlegmomenten** met de leraren waarbij systematisch doelgericht en planmatig gewerkt wordt. Ondersteunende documenten om op een adequate manier in te spelen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen worden op een gelijkgerichte manier ingezet zodat we een gelijkgerichte zorgwerking hebben waar iedere partner zijn/haar rol speelt.

Naast intern overleg hecht de school ook belang aan het organiseren van een **goede samenwerking met externen.**

De ouderbetrokkenheid kunnen stimuleren en zorgen voor een transparante communicatie met de ouders is een belangrijk aandachtspunt binnen het zorgbeleid.

De zorgcoördinator verzorgt de brugfunctie naar het CLB dat de school begeleidt. Ook vanuit het ondersteuningsnetwerk wordt de nodige expertise geboden.

Daarnaast volgt de zorgcoördinator de nodige navormingen en zorgt zij ervoor dat inhouden doorgegeven of toegankelijk gemaakt worden.

De zorgcoördinator is tevens verantwoordelijk voor het ondersteunen bij het afnemen, het invoeren, analyseren en bespreken van testen.

Samen met de leraar/schoolteam worden acties gekoppeld aan de resultaten in functie van de ondersteuning van leerlingen(groepen) en kwaliteitszorg.

De zorgcoördinatoren van de scholengemeenschap HATWEEO komen op regelmatige basis samen binnen een netwerk. Binnen deze overlegmomenten is er ruimte om ieders specifieke zorgwerking toe te lichten, kennis te delen, zorginitiatieven van mekaar te bekijken, zorgmaterialen uit te wisselen, nieuwe inhouden uit te werken.

→**leerkrachtniveau: het ondersteunen van de (klas)leraar**

Het is niet voldoende om doelstellingen te formuleren op schoolniveau. Het is immers de leraar zelf die elke les opnieuw acties en initiatieven moet ontwikkelen om de leerlingenbegeleiding gestalte te geven. Daarom is het ook belangrijk dat de leraar handelingsbekwamer en ondersteund wordt bij het ondersteunen van de leerlingen. Het is belangrijk dat er tijdig gedecteerd wordt wat de verschillen zijn tussen hun leerlingen. Via observaties, eigen evaluatiematerialen, volgsysteem, data analyse komen ze heel wat te weten over de vorderingen van de kinderen. Via een doelgericht en planmatig document wordt vervolgens in kaart gebracht wie wat opneemt om de kinderen te ondersteunen. Dit document wordt op regelmatige basis binnen filtermomenten samen met de zorgcoördinator aangevuld, zodat we ook doelen en acties kunnen formuleren en uitvoeren om de leerlingen te ondersteunen. Op volgend filteroverleg wordt dit dan geëvalueerd en bijgestuurd waar nodig.

Na de LVS/KVS volgen dan ook overlegmomenten met het CLB om acties te ondernemen indien nodig. Daarnaast moeten we als school ook groeien om de eigen kwaliteit te bekijken. Dit gebeurt stapsgewijs.

De zorgcoördinator, CLB, leersteuncentrum en PBD coachen de leerkrachten in het gebruik van didactische suggesties, in het observeren, samenwerken, in het remediëren, differentiëren en geven van kwaliteitsvolle feedback. Door deze coaching beogen we het lesgeven als dusdanig te organiseren dat alle leerlingen, met hun verschillen, zo veel mogelijk kansen krijgen.

→leerlingniveau: het begeleiden van de leerling

Binnen de leerlingbegeleiding dient er aandacht te zijn voor het begeleiden van leerlingen. Dit gebeurt klasintern door de klasleraar, hierbij ondersteund door de zorgcoördinator en indien mogelijk, de zorgleraar. Daarnaast hebben we aandacht voor het uitvoeren van een individuele planmatige aanpak bij hardnekkige leerproblemen. Voor deze kinderen wordt een individueel handelingsplan (plan van aanpak) gemaakt en toegepast. Dit gebeurt vaak vanuit een specifieke deskundigheid. Hier worden we vaak ondersteund door CLB en leersteuncentrum.

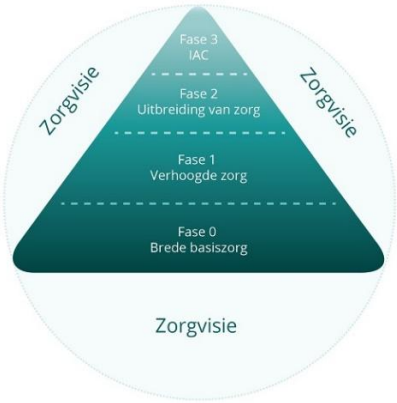
Het sterk inzetten op kindgesprekken en groepsgesprekken is een belangrijk item binnen onze schoolwerking. We geloven sterk in het feit dat kinderen met een goed welbevinden beter tot leren kunnen komen.

Een transparante, duidelijke communicatie en wisselwerking met de ouders is tevens een belangrijke pijler binnen onze zorgwerking.

Het zorgbeleid

Het zorgbeleid op school verloopt volgens **het zorgcontinuüm**. Het zorgteam begeleidt de ouders, leerkrachten en overlegt met externen. Wij maken gebruik van externe hulp (CLB, leersteuncentrum), maar ook van de kennis in ons eigen team. De zorgvragen en genomen maatregelen worden in kaart gebracht in een digitaal platform, de digitale registratie van de leerlingendossiers waar de klasleerkracht leesrecht toe heeft. Regelmatig overleg met externen en ouders zijn een belangrijke pijler binnen onze werking. In dit overleg spelen de zorgcoördinator, de klasleerkracht, ouders, CLB, de directie en ook de leerling een belangrijke rol. We vinden het als school

belangrijk dat elke fase van het continuüm stap voor stap doorlopen wordt. We mogen geen fasen overslaan en proberen leerlingen ook niet vast te pinnen in een fase. Het is een weg die we doorlopen met leerlingen in functie van hun onderwijsbehoeften in functie van het stimuleren en ondersteunen van hun brede ontwikkeling. We werken geïntegreerd aan leerlingbegeleiding en verbinden onze beleidsplannen en inhouden met mekaar, zodat we een cohesie hebben binnen de werking van de school. Ook onze KiVa-werking maakt een belangrijk deel uit van onze zorgwerking en zorgvisie.

Het zorgcontinuüm

We onderscheiden 4 fases: brede basiszorg (fase 0) – verhoogde zorg (fase 1) – uitbreiding van zorg (fase 2) – IAC (fase 3)

Fase 0: brede basiszorg

De regie ligt bij de klasleraar.

De brede basiszorg vormt de basis van het zorgcontinuüm. De regie ligt in de klas. De leraar zet in op een krachtige leeromgeving voor alle leerlingen. Preventief werken, goede instructie, differentiëren, veilig klasklimaat, actieve en doelgerichte oefenkansen en goed klasmanagement staan hierbij centraal. De leraar observeert, evalueert en stuurt bij om de ontwikkeling van de lerende te stimuleren.

Door de preventieve aanpak van de klasleraar worden problemen vaak voorkomen en wordt er ook voor gezorgd dat de leerlingen niet in een hogere fase terecht komen.

In deze fase is de leraar dus de spilfiguur. Het is belangrijk dat elk kind deze fase optimaal kan doorlopen en dat er ook hier ingespeeld wordt op de onderwijsbehoeften van ieder kind.

De school tracht problemen te voorkomen door krachtige leeromgevingen aan te bieden, door de leerlingen systematisch op te volgen en door actief te werken aan het verminderen van risicofactoren.

Het is dus ook belangrijk dat de leraren ondersteund worden om hun opdracht kwalitatief uit te kunnen voeren. Individuele professionalisering en professionalisering op schoolniveau met gelijkgerichte acties zijn een belangrijk gegeven om de brede basiszorg op school te versterken.

Fase 1: verhoogde zorg

Als de leerkracht ondervindt dat de ontwikkeling niet vlot verloopt, wordt er tijdens een zorgoverleg besproken welke maatregelen kunnen genomen worden om het ontwikkelingsproces te versterken en te ondersteunen. Dit is een fase waar kinderen met specifiekere onderwijsbehoeften onvoldoende reageren op het basisaanbod.

Zij krijgen bovenop nog extra instructie of extra interventie. De klasleraar roept hierbij de hulp in van de zorgcoördinator.

- Ook hier is een krachtige leeromgeving van belang. De leerling moet positief bevestigd worden. De leerkracht reflecteert over de gebruikte methodieken en kan deze versterken, aanpassen,…
- Afstemmen op de behoeften van de leerling
    - Observaties en evaluaties worden besproken op een zorgoverleg. Hierbij wordt gezocht naar sterke leermomenten en naar de noden van de leerling om het beoogde doel te halen (instructie, opdrachten, werkvormen, leeromgeving, klasgenoten, leerkracht, ouders)
    - De leerkracht handelt en wordt ondersteund door het zorgteam. Samen wordt er gezocht naar maatregelen. Deze worden doelgericht en planmatig georganiseerd en opgevolgd door leraren en zorgteam. Elk krijgt zijn of haar rol. Indien nodig wordt bijgestuurd. We gaan na hoe de aanpak in de klas kan aangepast worden naar de noden van de leerling op een transparante manier.

    - Voor sommige leerlingen zal men extra moeten differentiëren, stimuleren, remediëren. Samen met het zorgteam wordt gekeken hoe men hieraan tegemoet kan komen.
    - Anderstaligen hebben ook specifieke onderwijsbehoeften. De zorgcoördinator zal samen met de klasleerkrachten bekijken hoe deze leerlingen begeleid worden en welke maatregelen er nodig zijn om hen te ondersteunen.
- Overleg met betrokkenen: binnen deze fase kan het CLB al betrokken worden om de leerlingen met specifiekere onderwijsbehoeften mee op te volgen. Ook de ouders kunnen in deze fase al betrokken worden.

Fase 2: uitbreiding van zorg

Wanneer blijkt dat de maatregelen die genomen werden in fase 1 ontoereikend zijn, gaan we over naar fase 2 van het zorgcontinuüm. De maatregelen uit fase 1 blijven gelden, maar we gaan nog specifieker werken. Samen met het CLB bekijken we welke stappen er verder kunnen gezet worden. Alle betrokken partijen (ouders, leerling, leerkrachten, CLB, leersteuncentrum, externe hulpverleners,…) kunnen hun bezorgdheden uiten en problemen melden). De adviezen van CLB en externe partners zijn hier belangrijk en worden meegenomen binnen de planmatige aanpak.

Veelal is er in deze fase sprake van handelingsgerichte diagnostiek, waardoor er eventueel een diagnose kan gesteld worden. Op basis van de adviezen uit het diagnostisch traject bepalen de betrokkenen de individuele aanpak. We bekijken wat haalbaar is in de klas en daarbuiten.

Er dient voor de leerling een planmatige aanpak te worden opgesteld. Naargelang de noden gaan we stimulerende, remediërende, compenserende en/of dispenserende maatregelen nemen. Het vastleggen van deze maatregelen gebeurt steeds in overleg met alle betrokken partijen op een transparante manier. Soms kan er overgegaan worden tot het opstellen van een aangepast traject, maar nog steeds binnen het gemeenschappelijk curriculum.

Overleg met betrokkenen

Het CLB bespreekt met de school en de leerling de hulpvraag en bepaalt handelingsgericht de onderwijsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsbehoeften van de leerkrachten en ouders met het oog op het formuleren van adviezen voor het onderwijsaanbod op de zorgvraag.

Het CLB start een handelingsgericht diagnostisch traject op.

Het CLB bepaalt in samenspraak met de school en de ouders welke bijkomende middelen, hulp of expertise wenselijk is en maakt afspraken.

Het structureel overleg is een formeel overleg dat op vraag van één van de betrokkenen plaatsvindt. Leerkracht, zorgteam en directeur overleggen met het CLB. Ouders en/of externe hulpverleners kunnen aanwezig zijn.

Samenwerking met het leersteuncentrum. Voor onze school is dat leersteuncentrum CO. Het zorgteam zorgt voor een regelmatig overleg en feedback. Vanuit het verslag gemeenschappelijk curriculum worden maatregelen genomen om de leerling zo goed mogelijk te ondersteunen.

Fase 3: individueel aangepast curriculum:

Soms leveren onze inspanningen niet altijd het gewenste resultaat: er is geen evolutie meer merkbaar, de ontwikkeling stagneert, de leerling functioneert niet beter, het welbevinden van het kind komt in het gedrang of de draagkracht van de school wordt overschreden. In dergelijke situaties dringt het zich soms op om af te stappen van het gemeenschappelijk curriculum en over te gaan naar een individueel aangepast curriculum. Dit kan wanneer het CLB een IAC verslag uitschrijft. Men kan er ook voor kiezen om de overstap naar een school voor buitengewoon onderwijs te maken, die beter kan inspelen op de behoeften van de leerling. Vooraleer er overgegaan wordt tot een dergelijk advies dienen alle voorgaande stappen doorlopen te zijn en in samenspraak met alle participanten.

Actoren in het zorgbeleid

1.De klasleerkracht

Het is de klasleerkracht die het dichtst bij de leerling staat en een belangrijke rol speelt in het verlenen van zorg. De leerkracht doet dit door:

-een positief, veilig leerklimaat scheppen

-het bewaken van het welbevinden

-kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden en differentiëren waar nodig (inzetten op preventie- leerlingbegeleiding)
-het toepassen van overeengekomen maatregelen. Niet alleen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, maar ook voor zij die meer uitdaging nodig hebben
-actief deel te nemen aan het structureel en informeel zorgoverleg, raadplegen van en werken vanuit de zorgdossiers

2.De zorgcoördinator

De zorgcoördinator coördineert de zorg binnen onze school. De zoco bewaakt het overzicht van de leerlingendossiers, heeft contacten met de leerlingen, de leerkrachten, de ouders, het CLB, het leersteuncentrum,… om een beeld te krijgen van de leerlingen met zorgnoden en van de maatregelen die genomen worden.

De zorgcoördinator stippelt mee een eventueel handelingsplan uit, stelt mee de maatregelen op, bewaakt en evalueert mee de genomen maatregelen.

De zoco regelt en organiseert de overlegmomenten zorg met de leraren, de overlegmomenten met de verschillende participanten en is verantwoordelijk voor de neerslag ervan.

Er wordt steeds gewerkt vanuit een doelgerichte en planmatige aanpak. Ook hier coördineert de zorgcoördinator de werking en evalueert zij samen met de betrokkenen en stuurt bij waar nodig.

De zoco coördineert de observaties van het KVS en de afname en verwerking van de LVS.

De zoco ondersteunt het handelen van de leerkracht en staat open voor het coachen van leerkrachten.

De zoco werkt vanuit het decreet leerlingbegeleiding en bewaakt de werking: leren en studeren, psychisch en sociaal functioneren, preventieve gezondheidszorg en onderwijsloopbaan.

…

3. De zorgondersteuner en taalexpert

Indien wij de mogelijkheid hebben om een zorgleerkracht en/of SES leerkracht aan te stellen zal in samenspraak met de zorgcoördinator en directie bekeken worden hoe de lestijden worden ingevuld. We kijken hierbij naar de onderwijsbehoeften van onze leerlingen en de ondersteuningsbehoeften van onze leerkrachten en linken dit aan onze kwaliteitszorg en schoolvisie. Data analyse en het informeren, ondersteunen van de klasleraren hierbij vormt, is ook een pijler binnen hun werking. Via deze data kunnen we onze leerlingen gericht ondersteunen en onze brede basiszorg overheen de hele school immers versterken.

De taalexpert is eveneens een belangrijke deskundige, coacher en ondersteuner binnen het zorgbeleid.

4. Externe participanten:

1 CLB

Het CLB is maandelijks aanwezig op school.

Naast het ondersteunen en begeleiden van leerlingen, leerkrachten, het zorgteam en de school naar aanleiding van een zorgvraag organiseren zij ook het medisch contactmoment.

Voor de overgang van het 6de naar het secundair geven zij toelichting in het zesde leerjaar en organiseren zij jaarlijks een infoavond voor de ouders van het 5de en 6de leerjaar.

2 Leersteuncentrum CO

Sinds het schooljaar 2017-2018 werkt onze school samen met het leersteuncentrum ‘CO’.

Na een verslag GC / IAC van het CLB kunnen zij de leerling, de leerkracht en de school ondersteunen in het begeleiden van leerlingen met een grote zorgvraag.

De zorgcoördinator zorgt voor de aanmelding. Deze gebeurt via de website: www.diplon.be

Overleg tussen het leersteuncentrum en de zorgcoördinator is noodzakelijk op regelmatige tijdstippen.

3 Brugfiguren

Sinds 2016 is er door de gemeente Huldenberg een project ‘Brugfiguren’ opgestart. Vrijwilligers ondersteunen leerlingen met hun huiswerk en andere onderwijsbehoeften. De zorgcoördinator bepaalt met de klasleerkracht welke leerlingen in aanmerking komen. Op een gemeentelijk overleg wordt er bekeken welke vrijwilliger wordt ingezet en hoe de ondersteuning het best gebeurt. Ook deze werking wordt opgevolgd door de zorgcoördinator.

5: Zorgdossier

De zorgdossiers van de leerlingen worden door de zorgcoördinator digitaal bijgehouden in een digitaal platform.

Leerkrachten, CLB, leersteuncentra hebben leesrecht. Zorgleraren hebben de mogelijkheid om hierin te werken.

Ook de resultaten van het KVS en het LVS worden digitaal bijgehouden en vormen een onderdeel van het zorgdossier.